

ADEVĂRUL

FOAIE RELIGIOASĂ

ABONAMENTUL:

PE UN AN 3-50
 PE JUMĂTATE AN 1-7
 PENTRU STRĂINĂTATE PE AN 4-

APARE:

ÎN CĂRE ÎNĂLĂTĂ, ABONAMENTUL SĂ SE TRIM.
 LA WELKER JÓZSEF, BUDAPESTA, VII., HARSFA-U, 83.
 TOATE SCRIERILE LA V. HEBBECAR, KÓRÖS-BÖKENY.

ZIS'A IISUS: „EU SUNT CALEA, ADEVĂRUL ȘI VIAȚA.” (IOAN 14,6.)

„Tu singur ești Iehova!”

(Neemia 9, 6)

Lucrurile lui Dumnezeu în lumea stelelor.

„Tu ai făcut cerul și cerurile cerurilor cu toate oștirile lor... și oastea cerească să închină ție.” Astfel numai Duchul sfânt poate vorbi și oamenii, cari sunt luminați prin El. Cine privește cerul și pământul ca lucrurile lui Dumnezeu, acela trebuie să se plece jos închinându-se mărturisind:

„Tu al vieții isvor,
 Care toate le susține,
 Toate strigă către tine:
 Tu ești al nost creator!”

Cei mai mari învățați și cercătorii cei mai temeinici a naturii din toate timpurile au recunoscut majestatea creaturii lui Dumnezeu și au admirat măreția lucrurilor lui. Ei au fost biruiți uimindu-se de Atotputernicia și înțelepciunea celui vecinic în privirea stelelor. Mädler, astronomul cel mai vestit al timpului mai nou, descoperitorul punctului gravității lumii stelelor fixe, strigă odată: „Un cercător adevărat a naturii nu poate fi tăgăduitor de Dumnezeu, că cine privește atât de adânc în atelierul lui Dumnezeu și are ocaziune, a admira Atotînțelepciunea lui și orînduiala vecinică, trebuie să-și plece genunchii în umilință nainte domnirii Duchului cel preainalt.”

Acest învățats'a închinat și soarelui iubirii lui Dumnezeu și a dreptății

lui Christos cu respectul cel mai intim. În una din poeziile lui zise el:

„Si mie m'ai îngăduit să privesc,
 Cum arată soarelui calea sa,
 Cu razele lui lumea s'o desfășeze,
 În nemăsuratul cerese ocean.
 O legătură poartă mecanica sa
 Legământul cel sfânt din dragostea ta.”

Că bărbații mari, cari admiră Atotputernicia și mărimea lui Dumnezeu în făptură, prețuiesc mult descoperirea cuvântului Lui, a arătat Mädler în mod pătrunzător. La ultima sa mutare în Hannover luă el biblia să cu cuvintele: „Nainte de toate să între aceasta carte în casa noastră, eu însu-mi o duc în casă.” Pe patul morții sale scrise el:

„E goană omonească,
 De căutăm renume;
 Pe vecl rămâne și stă
 Ce Domnul zidește.”

Rugându-se și cu mâinile la olaltă adormi astronomul cel mare ca un copil în 1874.

„Tu singur ești Iehova!” așa strigă stelele dară și oamenii cari cred și mărturisesc cu Pavel: „Căci noi suntem făptura lui, creați în Christos Iisus spre fapte bune.” Un profesor credincios spune pentru aceea cu drept: „În Dumnezeu domnește unitate și armonie; despărțirea între cap și inimă zace numai în unilateralitatea oamenilor.” Și înstreinarea lor de Dumnezeu, putem noi adăuga.

Cum își prezentează cineva universal: mare sau mărginit, sărac sau

majestos — așa e cuprinderea lui despre Dumnezeu. Dacă făptura, în privința lumilor cerești, este mare și măreață. Cât de mari sunt planetele, cari încunjură soarele nostru, să poate cunoaște din aceea, că Venus, steaua de dimineața și seara (lucefărul), care-i de 14 milioane mile dela noi, este mai odată așa mare ca pământul. Iar, Joe, care merge calea sa dela pământ peste 100 milioane mile, e 1500 ori mai mare ca planetul, pe care locuim. Și numărul lor? Către Abraam zise odată Iehova: „Privește spre cer și numără stelele; Putea-le-vei număra?” Aceasta întrebare îndreaptă cel Vecinic neîncetat către tot neamul oamenilor. Cât de măre-i numărul stelelor? Dumnezeu o știe, că „El le numește toate pe nume”. Iar cercătorii cei mai înțelepți ai cerului să pleacă cu respect adânc înaintea creatorului și mărturisesc, că ei tot așa puțin pot satori numărul lumilor cerești, ca și un Abraam nainte cu 4000 de ani. Ei este că au numărat 20 stele de întâia mărime, acăror general-comandant este Siriu cel luminat. De a doua mărime s'au satorit 65, de a treia 200 și de a patra mărime 400. Până la a 20-a mărime să numără deja două milioane. Dară aici încează numărarea oamenilor. După socoteala foarte temeinică s'a pretuit numărul stelelor vezibile la 500.000 milioane. Cine poate aceasta cuprinde și pricepe? Aici să poate numai cu psalmistul striga: „Doamne, cât de mari sunt lucrurile tale!”

„Da, să poate în tot lucrul,
Mic și mare în tot locul
Vedea 'nțelepciunea-scunsă
A bunului nostru Domn!
Toate port sigilul regese
A creatorului lor:
'n care vedem un bun Domn

Sfântul cântăreț a psalmilor a săltat pentru aceea deja nainte cu 3000 de ani: „Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu, și lucrul mânelor sale îl prochiama întinsul (firmamentul).” Filoosoful cel mare din Königsberg, Kant a mărturisit odată: „Două lucruri do-

vedese despre existența lui Dumnezeu: Cerul stelat de-asupra și conștiința în mine.” — Există oare pentru un ochiu sau simț ceva mai majestos decât privirea cerului stelat? Și totuși nu avem noi nici o presimțire despre mărirea și mărirea unui planet, cu atâta mai puțin despre scopul și ținta unei stea fixă! Noi suntem biruiți de uimire și putem numai striga închinându-ne: „Doamne, Dumnezeul meu, tu ești foarte mare; tu ești îmbrăcat cu mărirea și podoabă. Lumina o ieși în jurul tău ca o haină, tu întinzi cerul ca o tapetă!” Așa cântă și Spitta:

„În aproape, în departe
Multe mărturii s'afia;
Cum florile și stelele
Sunt o scriptură sfântă,
Căre 'nțeleasă celor mici,
Dă minunată veste
De Dumnezeu, care vecinic
Ne mângăie, iubește!”

Din Wgs.

Imnul cel gătat.

I.

„Atât de frumos sună, dară mi să pare foarte pagubă, că d-ta n'ai folosit versurile din urmă, d-le Thorold! D-ta ai folosit rugăciunea, dară ai lăsat afară triumful răspunsului.”

Grăitorul era un vicar tânăr, care stătea pe galeria orgoanei unei biserică bătrână a orașului provincial Basset. El să întoarse către organist, care ședea încă naintea lui lângă orgoana și ca afară de sine își făcea de lucru cu registrele, precând vorbea d-l Ley.

„Eu nu pot compune versurile din urmă”, zise el după o pauză pre când aținti ochii săi întunecoși spre celalalt. Era ca ceva neliniște în glasul lui. „Eu nu o pot simți, și pentru aceea nici nu pot afla muzica către ea. Dacă ași putea-o afla, ar fi mai frumoasă decât toate celelalte, dară nu pot. Imnul trebuie să rămână așa după cum este.”

Apoi să uita el spre vicar ca și

când ar aștepta ceva, și predicatorul repetă din ultimile versuri, acela unul din „Rămăi la mine” pe jumătate visându-se:

„Când mănăiți mă poartă cu char,
Toate s lumina 'n jur,
Plănsul nu cunoaște amar,
Nu e greu năcazul.
Toți vrăjmași sunt biruiți
Cari ieri mău înfricoșat,
Moarte, iad, mormântul sunt legați,
Aliluia, Tu măi scâpat!”

„Aceasta trebuie probat,” zise organistul, precând privea sus și zise foarte lin: „Nu e tocmai așa pe deasupra zis, d-le Ley, nu e ușor zis. Năcazurile nu au greutate și lacrimile nu s amare? Care dintre noi nu să mai teme de vrăjmași?”

Predicatorul îl corigă cu umilință: „Când mănăiți mă poartă cu char.”

„O știu; dară cugetă d-ta odată despre aceasta, d-le Ley, nici un vrăjmaș! Viața are așa mulți vrăjmași. Așa multe putem pierde. Dacă voim să spunem aceste cuvinte într'adevăr, mi se pare, ca și când s'ar putea face numai după lacrimi și sânge, după năcaz lung și dureri mari.”

„Acea nu-I de lipsă. Sunt suflete blânde și răbdătoare, cari o pot spune și încă nu au stat proba focului. Alții, presimt eu, au lipsă de vasul topitorului. Aceasta-I voia lui Dumnezeu. Căile lui nu sunt căile noastre. Noi nu trebuie să apucăm prea tare viața și tesaurile vieții, d-le Thorold; sau mai bine, noi trebuie să ne punem pe noi și toate pe deplin în mâinile sale sfinte, tari. Și atunci nu ne temem de vrăjmași, chiar nici de moarte.”

„Da, aceasta îmi sună mie tot așa ca aceea melodie, care nu o pot afla,” răspunse organistul suspinând. „Eu trebuie să las imnul negata, d-le Ley.”

„Doară îl vei găta d-ta într'o zi. Afară de aceasta cred, că acesta a fost ultimul nostru serviciu Dumnezeiesc comun, Thorold. Îmi pare în fapt rău.”

„Eu presimt, d-ta n'ai tras nici o marginare absenței d-tale?” zise Thorold, precând să sculă și luă notele

sale. „Și eu ași fi părăsit Basetul, dacă d-ta vii napoi, d-le Ley. Soția mea nu e prea tare, și medicul spuse că D. iar pica mai bine. Pentru aceea m'am întors către biserica de acolo și am căpătat locul. Plata nu e mare, eu ași fi putut merge și în Londra, că Dr. Bridge îmi scrisese foarte amicabil în privința imnului și zise, că el ar putea face ceva pentru mine în oraș, dară aceea nu face nimic, pânăcând locul acela e binefăcător pentru soția și ficia mea!”

„Și ochii d-tale au lipsă de odihnă,” zise d-l Ley. „D-ta i-ai prea încordat, Thorold, aceea n'a fost înțelepțește.”

Celălalt zîmbi. „Cum îți merge și chiar d-tale, d-le Ley?”

„Plămâna mea era totdeauna slabă. Îmi pare însă rău, că trebuie să-mi iau rămas bun delu această biserică bătrină. Este totuși raritate, când cugetăm despre aceea, că toate vor merge tot așa, și când va staaltul pe amvon și altul va ședea aici în locul d-tale. Aceasta-I câta din deșertăciunea noastră, noi cugetăm, că locul nostru va suferi mai multă scădintă fără de noi, decât e în fapt cazul!”

Apoi merseră amândoi jos de pe galerie în tinda de înainte, unde se despărțiră, că fiecare din ei avea încă mult lucru de biruit. Ei își scuturară mâinile cu putere, că erau totdeauna prietenii buni, și acuma la despărțire să păru unuia, că nu ar fi prețuit de ajuns pre celălalt, și vicarul suspină.

„Eu voi dori de multe ori a te auzi cântând pe orgoană. Nimene nu să pricea a produce așa pe Händel ca d-ta după părerea mea. De sigur vei înainta d-ta în viață, că d-ta ai un talent singular, dară sunt încă lucruri în viață, ce sunt mai prețioase, decât a avea rezultat vizibil, d-ta știi, ce cuget eu. Dumnezeu te scutească pre d-ta și ai d-tale! Rămas bun! Și eu sper că d-ta încă vei găta într'o zi imnul!”

Astfel se despărțiră ei. Vicarul să întoarse la casa sa de holteiu, și

Thorold merse la mica sa colibă, unde îl aștepta soția și fiica.

D-l Ley cugetă încă la organist, când era seara la cină, deși îl ocupau încă multe alte lucruri. El era gata, a călători mâne zi la Algeria și suspină, când cugetă: „Bietul om! Să poate vedea, cât de tare e el îngrijit pentru soția sa slăbicioasă și pentru copilă. Perderca lor e vrăjmașul, de care el se teme. Sunt curios, că oare îi vor fi păstrați sau că doară grijile îi vor aduce melodia, care nu o poate el afla.“

II.

Aproape douăzeci de ani erau trecuți, când să întoarse vicarul dela Basset în districtul său de demult. El era acuma peste șasăzeci de ani, un bărbat sănătos, încărunțit, care își căpătă din nou sănătatea pe deplin în aceia ani, cari îi petrecuse în străinătate. În mod rar auzise el abea cu o lună mai înainte ceva despre organist și încă prin imnul mai înainte amintit. La o scurtă petrecere în Londra cercetă el o biserică, care era vestită pentru serviciurile ei Dumnezești muzicale, și auzi și imnul „Rămâi la mine“ minunat cântându-se.

El n'a uitat nici când compozițiunea acelor trei versuri dintîi a prietenului său, dară după acestea, cari erau cântate ca terțet cu melodia puțin schimbată, întră corul întreg în cântare veselă și în aliluia acelor două versuri din urmă. D-l Ley a ascultat cu mișcare veselă. Cine a gătat compozițiunea? Muzica creștea tot mai mult și să găta cu o însuflețire minunată cu un triumf nespus, după durere ferbinte și ca o învingere după o luptă lungă. Oare gătat-o Thorold imnul și a aflat în sfârșit melodia cătră el? Sau era aceasta lucrul altuia? El întrebă pre organist după serviciul Dumnezeesc, și acela îi arătă notele.

„Toate sunt scrise de tot acela bărbat, Thorold e numele lui. Eu o auzii mai decurând cântându-se în Abbey, și Dr. Bridge zise, că ar fi

una din lucrurile cele mai frumoase, cari s'au componat de mulți ani. Eu nu știu afară de numele lui nimic mai mult despre componist.“

D-l Ley ascultă cu mare interes, dară apoi o pierdu iarăși din gând, pânăcând fu chemat de următorul său din Basset la sfințirea unei orgoană frumoasă nouă, care fu dăruită de un domn bogat. Foarte bucuros primi el chîmarea și să bucură a saluta din nou pre bătrânul său cunoscut. Când întrebă, cine va cânta pe orgoană la serviciul festiv, căpătă următoarea clarificare: Bătrînul organist Thorold, d-ta trebuie să-l cunoști încă de mai înainte. El ajunse în fapt un om vestit, sărmanul, deși să pare a fi gătat cu toate treburile pământești.“

„Ach!“

„El e orb, ști d-ta, și foarte, foarte slab.“

„Orb?“

„Da, el își pierdu lumina ochilor cu mulți ani mai înainte, deși poate să și facă lucrul său. El cântă minunat de frumos, dară e prea suferitor, decât să poată mult împlini locul său.“

„Și soția lui?“

„Ea muri, încât o știu eu, încă foarte tînără, și tot așa și copila.“

În liniște ascultă d-l Ley. Apoi păși el cu noul predicator în biserică. Lin și melodie sunau acordurile cele curate, minunat frumoase a organel jos spre ef. D-l Ley privi sus la galerie și declară, că numi pre unul îl cunoaște, care astfel cânta, d-l Thorold.

„N'ai voi să-l saluți? El este că-i orb, dară de sigur își va aduce aminte de d-ta.“

D-l Ley făcu din cap, și mereuși merșeră ei pe trepte în sus la orgoană și așteptară până o fi gătat zicătorul și privi în jurul său cu ochii săi întunecoși.

„D-ta ești, d-le Manly?“

„Nu, este un prietin bătrîn a d-tale, d-l Ley, aduci-ți încă aminte de el?“

„Oh bine, foarte bine!“

Din inimă își scutură mâinile.

Și el să schimbă. El era foarte bătrîn, gârbovit și cărunțit, și fața

lui să vedea foarte scăzută și mărșavă. Și totuși, o pace minunată și așa o îndestulare zăcea pe fața lui, că fiecare trebuia să-l țină de forțit. Nu să vedea a fi lipsit de mângâiere.

„Eu auzii în luna din urmă despre d-ta,” zise d-l Ley, după ce au vorbit câțva la olaltă, „și încă prin imnul d-tale. Eu îl auzii, și când apoi în-trebai, că cine a compus muzica minunată către versurile din urmă, atunci îmi adusei aminte de vorbirea noastră din urmă. Așa dar totuși l-ai gătat d-ta?”

„Da,” și apoi după o pauză continuă el: „Îmi aduc și eu aminte de vorbirea noastră. Unile din cuvintele d-tale îmi ajutară în zilele următoare. Au venit vremuri grele. Pierdui soția și copila, de care atârnam cu pasie. Chiar și soția mea îmi aminti în ziua nainte a se muta, ce m'ai spus d-ta. Ea mă rugă, ca să o predau lui Dumnezeu de voie bună, fără murmur, pentru că mai târziu, iarăși ne vom uni. Ea o știu, că eu mă voi opune, și aceasta o durea. Apoi o și predai, dară dupăcum cred, cu lacrimi sângeroase. După aceea urmă copila mamei ei; și nu preste mult pierdui lumina ochilor. Dară Dumnezeu mă conduse cu mâna sa puternică. El e un Dumnezeu al iubirii, a răbdării și a nădejdi. În întunecul și singurătatea mea îl aflați pre El. Oh d-le Ley, El nici când nu ne va părăsi, nici ne va uita.”

D-l Ley ascultă cu capul plecat. „Toate acestea le-am cunoscut din muzica d-tale, Thorold, vei raporta mâne seară cântarea la serviciul Dumnezeesc?”

Așa o arangiasă deja organistul cel orb. În seara următoare ascultă în-treaga comunitate cântarea cea minunată, care o conduse componistul pentru ultima oară în viața sa. Dară scurt naintea aliluiei veselă din urmă încetă dint'odată acompaniarea, și bătrânul călcător de foși veni desperat într'un suflet înștiințând, că bătrânul organist zace cu capul plecat pe notele sale

nemișcându-se și să pare că a intrat în odichna vecinică.

Așa și era. Bărbatul cel orb n'a mai cântat cântarea de triumf a ult mului chor pe pământ, dară de sigur l'a fi gătat sus în patria luminii cu bucurie nespusă.

Din Wgo.

Datoria tatălui.

D-l Gross își cetii ziarul, apoi îl puse neîndestulat laolaltă și erumpse în aceste cuvinte:

— Întocmai pierdut! Dapoi că eu aș fi putut gândi la aceea, că se va întâmpla așa.

— Ce s'a pierdut? — îl întrebă soția lui.

— Bani mei! — răspunse el cu glas mănios.

— Care bani?

— Accia, cari i-am dat în prostia mea împrumut d-lui Miller.

— Și de ce gândești, că s'a pierdut suma aceea?

— Pentru că el a murit, — răspunse d-l Gross cu receală.

— A murit?

Glasul d-nei Gross tremura și fața ei era acoperită de simțuri dureroase.

— Da a murit, iar banii mei sunt pierduți! Iacă vestea despre moartea lui. Eu am și gândit la aceea când să duse, că nu se va mai întoarce... afară de în cosciug; dară oare de ce și trimet medicii pre bolnavi lor în streinătate, ca acolo să moară.

— Biata d-na Miller, bieți orfanii! Ce va fi acuma cu voi? — șopti d-na Gross.

— Tot așa vor trăi și fără de el, ca și cu el, — răspunse bărbatul, care numai le aceea mie de mărei gândea, cari i-a împrumutat celui mort. — Dapoi că în anul din urmă a fost el familiei sale mai mult sarcină, decât ca sprijin.

— Oh Heinric, cum poți tu așa vorbi? — strigă soția lui. — Dapoi că nici nu s'ar fi aflat mai bun bărbat și tată, decât era el! Biata femeie,

de sigur, că inima îi plesnește pentru ei.

— A fi bun nu stă din mult. Ar fi fost mai de folos pentru copil, dacă i-ar fi nutrit și îmbrăcat mai bine. Numai de m'ași căpăta banii, atunci. . . . — Ceva simț de rușine l-a împedecat în aceea, ca să implinească acele vorbe grosolane, care voia să le spună.

* * *

Nu departe de locuința pompoasă a d-lui Gross stătea coliba modestă a bărbatului mort. Grădina era curată ținută, straturile ei sănădate cu legumele de lipsă și împodobită cu flori. Întregă mobilare simplă a căsii mică și arăta plăcere bună și armonie. Cu doi ani mai înainte era aceasta cea mai fericită familie din oraș; astăzi s'a așezat pe ea umbra morții.

Pânăcând d-na Gross să plânga pentru d-na Miller și despre soarta orfanilor fără de tată, iar bărbatul ei sătos de câstig suspină pentru banii săi pierduți, până atunci văduva cea tinără zăcea nemișcându-se pe un pat de odichnit și copiii plecați preste ea.

Moartea bărbatului a aflat-o de tot nepregătită. Dapoi că ea căpăta cu o săptămână mai înainte scrisoarea dela el, în care scrie că e mai bine:

— mă simțesc mai tare, — așa sună epistola — apetitul mi mai bun; sunt cu cinci fontți mai greu, decând sunt aici.

Dară trei zile după trimiterea epistolei s'a schimbat deodată vremea; bolnavul s'a recit, a căpătat aprindere de plămâni și știința medicilor nu l-a putut ajuta.

Cădavrul nu fu adus acasă. Cu trei luni mai înainte l-au văzut mai pe urma soția și copiii.

D-na Miller era o femeie gingașă, necurajoasă. Pe deplin sprijinită pe bărbatul ei și într'atâta alipită de el, ca vița de butuc. Aceia, cari o cunoșteau mai de aproape, erau foarte întristați pentru ea și să temeau, că

nu-și va putea ajuta, ce să țină de traiul vieții.

Dară s'au înșelat. Iubirea și simțul omeniei făcu inima ei curajoasă.

După moartea tinărului bărbat la o săptămână căpăta d-l Gross o epistolă dela văduvă cu următorul cuprins:

— Bunătățile d-tale trebuie să mulțămesc, că bărbatul meu putu merge în ținutul de miazăzi cu aceea nădejde, ca să-și recăștige acolo sănătatea. Dacă ar fi rămas în viață, atunci banii împrumutați dela d-ta i-ar fi dat cu credincioșie napoi, însă eu mă voi îngriji de aceea, ca aceasta datorie să fie plătită. Numai la aceea te rog, să-mi dai vreme la aceea.

— Aceste sunt toate frumoase și bune, — murmură d-l Gross cu zîmbet ironic pe buze. — Nu-l acesta întiul caz, că astfel vorbește cineva, bine socotește! Aceea vor spune oamenii că: „Ach ce persoană nobilă e aceasta d-nă Miller, ce simț gingaș mai are ea!” Inse într'acestea pot eu înzădar aștepta după banii, cari i-am împrumutat bărbatului ei.

Dară după trei luni spre a lui mare surprindere trebuia să cunoască, că s'a greșit în judecata sa în privința neprețuirii d-nei Miller.

Femeea cea gingașă, palidă i-a adus o sumă de optzeci mărci. N'a văzut el lucrurile, cari s'au adunat în ochii ei când deschise cartea de datorie, care nu demult o scrisese mâna iubitoare a bărbatului ei. Bucuros ar fi dat ea mai multe picături de sânge, dacă ar fi putut scoate acest document din mâna d-lui Gross, că el așa să păru, ca și când ar fi aceasta o pată pe amintirea iubitelui ei.

Flora, fiica d-lui Gross, zise către mama ei aceste cuvinte în seara acelei zi când s'a întâmplat întia plătire:

Catalina Miller e fata cea mai năucă, care am văzut-o cândva.

D-l Gross auzi aceasta observare, privi sus dela ziarul său și ascultă.

— Aceea cred, că ea e fată vrednică de iubit, — răspunse mama ei.

— Dapoi da, dară ea e așa de singulară.

— Ce vrei să spuni cu aceasta?

— Nu-i așa ca alte fete mici. Ea vorbește lucrurile cele mai minunate. Puțin lipsea, că nu erumpesf astăzi în ris, dară mă bucur, că nu o am făcut. Am fugit în jurul lacului în vremea noastră liberă, când badea Ioan veni într'acolo, scoase din buzunar trei bani de câte zece fenici strălucitori și zise:

— Fete iacă aici ceva pentru dulceață.

Luiza și eu ne-am grăbit strigând de bucurie, dară Catalina nici nu să mișcă.

— Vino dară cu noi, — strigai către ea, dară ea rămase deasemenea nemișcată, singulară și serioasă.

— Dapoi vino odată cu noi și îți cumpără zahar.

— Pentru datoria lui tata o fi aceasta!

Apoi să întoarse în odaia școlăi. Ce voia să spună ea cu aceea mamă?

— Mama ei e foarte săracă, dapoi că ști . . .

— De sigur, că tot în aceea haină veche umblă.

Nici un cuvânt n'a scăpat d-l Gross din aceasta convorbire. Dară nici nu s'a simțit bine la aceea și înțelese pe deplin răspunsul Catalinei:

— Pentru datoria lui tata.

* * *

Iarăși trecură trei luni. D-na Miller iarăși veni la casa creditorului și aduse optzeci de mărci. Figura ei palidă, mârșavă era pătrunzătoare spre acest bărbat de afaceri, așa o afla, că nu-I plăcută întâlnirea cu aceasta văduvă. L-a costat în stăpânire de sine, a numără aceste bucăți de bani, cari mâinile cele mici, înguste le puseră naintea lui. Dară lăcomia l-a împedecat în aceea, ca să spună:

— Dapoi nu te îngrija așa mult pentru aceasta datorie!

După câțeva vreme trecu d-l Gross pe lângă o șatră de târg, undă să

vindeau poame și acolo să întâlnească două fetițe, acărora convorbire i-au legat atențiunea.

— Nu dragă, — zise fetița mai mare, — aceasta cheltuială nu o pot face, aceasta-i pentru datoria lui tata.

— Un măr e numai cinci fenici, Catițo, și așa aș dori unul, — să rugă fetița cea de cinci ani de cealaltă.

— Vino Margareto, nu te mai uita la ele, nu mai gândi la ele, — și s'a silit, ca să tragă pre soră-sa dela masa cu poamele.

— Dară eu n'o pot altcum face, decât a gândi la ele, Catițo, — răspunse micuța precând își arunca privirea ei doritoare spre poame.

D-l Gross nu putu purta acela gând, că biată fetiță să nu poată ajunge la mere pentru datoria tatălui ei.

— Oare cine oprește datoria tatălui ei? — așa zise un glas lăuntric către el. — Cine pune în buzunar banii acestor copile și cu neajunsurile lor cine își umple armarul? — roșeață arzătoare acoperi fața d-lui Gross.

— Veniți încoace fetelor, — strigă el după surorile, cari să îndepărtară mereu dela masa cu poame — veniți încoace, vă voi cumpăra merele.

Catalina să retrase, dară Margareta întinse îndată mâinile.

— Vino! — repetă bărbatul cu blândeță.

Copilele ajunseră naintea șatrii de poame și el le umplu zădiile cu mere și portocale. Ziua întregă văzu el apoi naintea sa ochii cei strălucitori și fețele cele fericite. Răsplată dulce era aceasta pentru el.

* * *

Trei luni mai târziu repetă văduva tinăra vizita ei la d-l Gross. Cu aceasta ocaziune înse aduse ea numai șasazeci de mărci, că numai atâta putu păstra; dară nu să scusa și nici nu să plângea. El luă banii și-i numără șovăind, naintea ochilor lui era o față copilărească dedată la scădițe. Acești bani sunt de sigur

fructul lucrului greu și a jertfirii de sine. Încă și mai departe șovăi și cumpeni el banii în mână ca o mașinărie; apoi mereu, ca un om, în acărui lăuntru este o lupă mare, deschise el puil armarului, scoase din el un plic mare și trase din el obligațiunea, pe care s'au făcut cele trei plătiri. O căuta. O mie de mărci era scris pe ea cu litere depline. Cele trei plătiri au făcut 220 mărci. Dacă anulează aceasta datorie prin sfârșirea obligațiunii, atunci pierde 780 mărci. Mare jertfă era aceasta pentru așa un om; care iubea într'atăta banii.

Între ochii lui și între obligațiune stătea iarăși o față gingașă copilărească, care cerea mere și la cererea sa capătă răspunsul, că:

— Nu, — din iubire către tata și pentru datoria lui!

În sfârșit să găta lupta lăuntrică. D-l Gross luă o peană și scrisse cruciș preste obligațiunea lui Miller:

— Anulat, — apoi o întinsă vânduvei.

— Ce însemnează aceasta? — întrebă ea mișcată.

— Aceea însemnează, că nu mai sunt creditorul bărbatului d-tale, — răspunse d-l Gross.

Câteva clipe trecură, până d-na Miller înțelese, ce s'a întâmplat. Apoi dădu ea napoi obligațiunea și strigă:

— Mulțămesc marinimia d-tale, dară omenia bărbatului meu e încrezută mie și pentru aceea vreu să o păstrez nepătată.

— Omenia lui rămâne neatinsă, — zise d. Gross mișcat și voia să-I întoarcă cel șasăzece de mărci, însă văduva repetă:

— Nu domnule, eu nu pot primi aceia.

— Trebuie să-I primești, — zise omul afacerilor. Mai vreu să bag mâna în foc, decât să mă ating de acești bani. Fiecare ban arde pe conștiința mea.

— Dapoi bine, dară baremi aceasta plătire din urmă o primește; cu mult mai bine mă voi simți.

-- Niciodată, d-nă Miller! Vrei să aprinzi în fapt conștiința mea focul? Omenia bărbatului d-tale a fost totdeauna nepătată. Tot omul a știut aceea, căt de drept și adevărat era sufletul lui. Gândește acuma la o altă datorință sfântă, care ți-a lăsat-o el.

— La care? — întrebă ea spăriată.

— La aceea, ca să grijesti copiii și să le îndestulezi lipsele. Iar ce se atinde de socoteala noastră, iacă eu mă simțesc dator până la 160 mărci, care cu vremea și după împrejurări o voi întoarce.

Și d-l Gross își ținu vorba.

Accasta întâmplare a frânt cu ajutorul lui Dumnezeu scoarța cea groasă, prin care închise inima lui lăcomia și sgărzenia. În anii următori nu numai că a fost cu marinimie către văduva săracă, dară s'a făcut în fapt așa om din el, care-l bogat în fapte bune.

Mulți oameni avuți își despoaie inima de fericire adevărată prin aceea, că mai vreu așa ascunde privirea de mizeria altora și denaintea lipselor comune, decât să se atingă și să se împutineze averea.

Dară, cine nu vede pre *Isus* cel flămând, setos, străin, gol, bolnav și închis — ca să-l ajute, acela nu poate fi nici când fericit.

Rugina aurului și a argintului vor mărturisi contra lui și mistuie corpul lui, ca focul.

Din B. H.

DIN FĂURIE.

Caleb nu era numai un om a puterii și un ostaș adevărat, ci și un om nobil al lui Dumnezeu. Când era de 85 ani, căuta el încă în jurul său după o misiune grea. El nu să plânga: Eu sufer acuma foarte de nădușală, am reumă, am ologie do arterie (vâna bătătoare), și nici picioarele mele nu mai pot așa bine sări ca în tinăreța mea; el nici nu ceru: dați-imi deci!

un ținut comod și nu uitați, cât bine am făcut eu poporului nostru; ei el își alege tocmai pentru seara vieții sale încă o misiune grea: „Dați-mi numai pre fiul lui Enac, pre uriași,” zise el, „nu piticii, ci uriașii, și eu voi proba, că doară mi-i va da Domnul în mână.”

Și când avea el o față de măritat, atunci să uită bine la ginerele viitor înt'aceea, cum stătea el față de uriași. Nu cum o fac astăzi mulți, că caută la punga cât de groasă și la casa și pământ; acea că cum stă el față de Dumnezeu și față de lume, nu mult întreabă ei. Ci dacă nu era el un vrăjmaș a uriașilor, atunci pica el îndată prin sîta la examinare. El și sămânția lui să stea în totdeauna în luptă cu uriașii, vrăjmașii ereditori a poporului său.

Bravo, Caleb! De ar trăi următorii tăi între noi! Noi avem și în adunările noastre câte un fiu neînvingibil a lui Enac, câte o misiune grea dacă nu prea îndrăznește care va se apropia, pentru că-l aduce multă osteneală și puțină onoare. Aici ai putea tu sau unul dintre ginerii tăi toată puterea proba și căuta deslegarea în numele Domnului. Dară ach, noi trăim într'o vreme modernă, în care și fiul lui Dumnezeu sunt mănjiți cu ideile libertății și cu simțurile comodității fiilor lumii. Dacă în general primesc ei vr'o misiune seriosă, atunci trebuie să fie așa una, care nu-l prea grea și care-l și duce la onoare. Unde însă e vorba despre aceea, a lua pe sine tot felul de oboseli sau doară a mătura tot felul de gunoii, acolo sunt foarte puțini recurenți. Și totuși binecuvintează Domnul pre aceia, cari sunt sinceri și din toată inima gata, a lua pe sine serviciul cel mai mic, cel mai neplăcut. Așa a binecuvântat El și pre ginerile lui Caleb și îl făcu ea primul judecător în Israil, care scăpă poporul din confusiunea sa cea mare și neplăcută.

Și acuma va întreba cine-va după astfel de fi a lui Enac. Iar noi îl putem îndruma la adresa bătrânilor

adunării lui; aceia îi pot spune. Fiul lui Enac vor avea în fiecare adunare o altă față și vor purta și alt nume și vor pretinde o altă tractare, dară de sigur vor fi acolo vr'o câți-va. Să-l luăm pre aceia bine la ochi și să ne luptăm, până vor fi toți nimiciți.

* *

Virtute! La ce virtutea! Ea e un laț adevărat a Sătanii, cu care să leagă sufletele și să țin departe de Christos. Prin virtute nici un om nu va fi fericit!

Foarte drept! Ferieți putem fi numai prin credință simplă în Iisus Christos. Acela păstor care strigă cu fală și glas în biserică: „Virtutea și dreptatea, acestea sunt calea către fericire!” n'avea drept, și am putea bine înțelege pre acela frate simplu, care la aceste cuvinte sări și strigă în biserică: „Sângele și dreptatea lui Christos, acestea sunt calea către fericire!” O altă temelie nici noi nu vrem să punem nici odată.

Și totuși oare să fie virtutea de tot oprită creștinilor? De sigur nu! N'ar trebui să fie nimene în întreaga lume, care să fie atât de virtos ca un creștin. Numai de acolo stă, că oare-care loc ocupă virtutea la noi. Cel ce vrea să fie fericit prin aceasta, va umbla numai ca un fariseu mândru. El se va înșela pre sine și se va pierde în mizerie. Dacă vrea cineva să fie fericit prin char, aceluia îi spune Petru (2 Petru 1, 5): Pentru aceea întrebuințând toată silința, adăugiți la credința voastră virtutea; iar la virtute cunoștința; iar la cunoștință înfrânare; iar la înfrânare răbdarea; iar la răbdare pietatea; iar la pietate iubirea frățească; iar la iubirea frățească dragostea, că v'ați împărțășit naturei Dumnezeuască. „Pentru voi nu există nimic mai des sine înțeles, decât ca să fiți virtoși. Dacă dară unii folosesc rău cuvântul virtute, pentru aceea încă nu zace într'aceasta îndreptățirea, a lăpăda în general silința după virtute.

* *

De șeptzeci de ori câte șapte să ierți deaproapelui tău. Foarte bine, însăși Învățătorul a spus aceasta. Dară El n'a spus nici când către ceialaltî: „Fă-o ușor, acela ce trebuie să te ierte de șasăzeci și nouă de ori, e îndatorat, a te ierta și a șaptezecia oară de șapte ori. Tu îl poți în liniște împinge, mușca și sgarăia, o vătămare mai mult sau mai puțin nici nu să ia în samă!“ Nu, aceasta n'a spus-o Domnul nici odată! El de sigur ar fi privit la astfel de oameni cu ochi mari, ca și când ar sta naintea unei ghicitură nedeslegabilă. Din ochii lui ar grăi întrebarea: „Doară îți lipsește toată urma din inimă și umoare? Ești tu în fapt un așa soț crud? Cum poți tu cugeta, că vei ajunge în împărăția cerului, dacă tu în așa mod ușuratic umpli inima deaproapelui tău cu împunsăturî de ace?!”

Da, noi trebuie să voim a ierta deaproapelui nostru. Însă voiește „deaproapele“ nostru să răspundă întrebarea, cum cugetă el despre ceiațricele, cari au rămas în urma rănilor grele, cari le cauză el? Că și dacă aceste rănî să vindecă, dară totuși plesnesc câte odată și sângerează, ca și când n'ar mai putea fi nici când alinate. Aceasta nu o cugetă cel supraficial, el tot schiopătează nainte și nici nu-i pasă, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic. Dară cine simțește mai gingaș, simțește către astfel de oameni o scârbă lăuntrică, când îl întâlnește, că dacă o și ajuns chiar la o împăcare, totuși o pătește, după cum o descrie isteța Ștefania de Goslar odată într'un vers, care are următorul text:

„Prietenia lor să frânse,
Spre noroc să vindecă iute;
Dară nu-l mai starea cea veche,
Nu-l mai tonul cel bineplăcut,
Este, ca când am fi fost bolnavî
Și acum crățăm unul pre altul.

Ea nu mai poate suporta
Ca și 'n trecut lovitura.
Acum să vede și mai s'aude,
Ca și când unul de altul s'ar ruța:
„Nu uita, și eu tui amintose,
Că prietinia noastră-l lipită.“

Cât de adânc și adevărat! Oarecine n'a simțit' în urma ei! Lipită! Și chiar de ar fi bine lipită, și atunci e numai lipită!

Noi voim să mărturisim pe față, că noi totdeauna ne curățim de acolo, când vedem, cum doi inși, cari tocmai erau încăerați în clipa următoare sunt pe calea cea mai bună, a se îmbrățișa și a se săruta. Unde așa merge cu vătămarea și sărutarea, acolo tot așa de ușor merge și frângerea tuturor jurămintelor de iubire și a vătămărilor nouă dureroase. Fericit, care nu are nici o treabă cu oamenii supraficiali!

Sau doară nu sunt accia omeni cinstiți și drepti naintea lui Dumnezeu, cari după o luptă aspră să roagă pentru vreme, ca să se vindecă ranele? Le este cu neputință, a aduce la loc starea cea veche a încrederii. Dară ei își prepun tare, cât stă în puterea lor, a regula iarăși o comunicațiune de omenie și cinstită. Dacă atarnă dela noi, atunci cu mult mai nainte am favoriza prietenia celor „târziî“ decât prietenia celor ușori de picioare!

Din Wgo.

MISSIUNE.

* **Botezurî în Lipova și Bârzava.** Cu ajutorul Domnului a fost în luna lui maiu 26-lea botez în Lipova în 27-lea în Bârzava, și în Iunie 9-lea tot în Bârzava, unde s'au botezat laolaltă 25 suflete după pilda Domnului Iisus în valurile apei Mureșului. Actul botezului s'a împlinit prin fr. Erdős bătrânul adunării curțieiului. Domnul să crească noile plante, ca să devie cetățeni folositori a împărăției lui.

Un participant.

* **Botez în Gurba.** Mulțămită fie Părintelui Domnului nostru Iisus Christos, că puturăm în pace sârba o zi de bucurie în iunie 23-lea la

noi la Gurba, în care de dimineața mai mult frați din mai multe părți s'au adunat la serviciu dumnezeesc. Iar la amiază plecarăm spre apa numită Crișul alb, la Șicula, unde ne aștepta o mare mulțime de popor. Totodată sosi și corul cel brav din Seleuș, care făcu să lacrimizeze multe inime. Dară poporul tot mai mare creștea de nu mai putea începe pe podul de fier și amândoi țărniți apei erau plini de popor. Actul botezului s'a îndeplinit prin fr. G. Florian, în acărui jur stăteau cele 14 suflete îmbrăcați în haine albe dovedind naintea Domnului, că ei de bunăvoie voiesc a împlini toată dreptatea. După ce văzură mai înainte, că Dumnului i-a fost milă de ei și le-a ușurat toată sarcina păcatului, care i-a fost muncit.

Noii botezați au fost din Gurba 8, din Chereleș 2, din Șomoșches 2 și din Borosineu 2.

Deci Domnul binecuvântarea sa cerească preste plantele cele nouă, plantate în grădina sa, ca la timpul cuvenit să aducă roadă, însutită spre mărirea Numelui său. Trimes de I. Oala.

* **Botez în Brănești.** Mare bucurie ne-a dat bunul Dumnezeu în Iunie 23, unde a botezat fr. St. Ignea 11 suflete și încă din 5 din Brănești (adunare nouă), 2 din Jupânești, 1 din Sintești, 1 din Batești, 2 din Zolt.

Frații dimprejur s'au adunat la Brănești și așa o mare mulțime era laolaltă, încât nu să putea spune numărul lor, cari cu mirare priveau lucrul lui Dumnezeu, care nu s'a văzut până acuma în aceasta comună.

Deci Domnul binecuvântare preste noile plante, ca să aducă mult fruct spre mărirea lui Mulțămîită fie Domnului, că ne-a dat o așa mare bucurie cu aceasta adunare nouă. Trimes de M. Ardelean,

* **Deschidere de adunare în Curtici.** Cu ajutorul bunului Dumnezeu au sărbat frații curticeni deschidere de adunare Duminecă în 30 iunie, la care sau adunat mulți frați din depărtare și apropiere, într'atăta, că

s'au umplut toate băncile și încă și căile din mijloc și de laturi erau ocupate. Au putut fi până la 1000 de ascultători în capela cea mare. Cuvântul Domnului fu dimineața și după amiază servit prin fr. Udvarnoki Bpesta. Iar seara a servit fr. Crăciuni Chevreșan-Pecica cu puține cuvinte bune, afară din capelă la aerul liber, unde după vorbire a arătat fr. Szlatki-Bpesta icoane biblice pe părete, care erau foarte interesante. Frații curticeni au dovedit gostilor lor multă iubire și corul, atât cel de muzică cât și cel de voci omenești au făcut cele posibile spre mărirea lui Dumnezeu și spre bucuria fraților streini, cari erau până la 300.

Deci Domnul, că aceea casă să fie un loc, la care și în care să aștepte păcătoșii pre Mântuitorul lor.

Un participant.

* **Botez la Igrîș.** O mare bucurie am avut în comuna Igrîș în iulie 7-lea, la care au participat mai mulți frați, surori, prietini și prietene; unde era o mulțime frumoasă adunată, care au privit lucrul Domnului.

Actul botezului s'a îndeplinit prin fr. G. Varșandan, la care s'a ținut o vorbire frumoasă dela Faptele ap. 2, 37—41. Cei botezați au fost din Igrîș 4 și din Nădlac 4, adică 8 de tot.

O mare bucurie era, fiindcă venisă și corul din Nădlac la botez, care a marit pre Dumnezeu prin cântări sfinte.

Deci Domnul bogată binecuvântare preste noile plante și le înrădăcește în grădina sa cea sfântă, ca să fie statornică în legământul lui cel sfânt, care l-au încheiat naintea Domnului. Trimes de T. Socala.

* **Veste de bucurie din America.** „Veseliți-vă popoare cu poporul lui și lăudați pre Domnul toate națiunile!” Facem de cunoscut, iubiți frați, că Domnul ne-a făcut părtași acestor versuri iubite, pre cari le-a vorbit marele apostol Pavel, la 1 iunie am început cu ajutorul Domnului serviciul pe stradă, în orașul Cincinnati. În a doua Duminecă am avut bucurie, la care au luat parte așa, precum o scrie

apostolul: s'au adunat mai din multe popoare națiunii și s'au bucurat cu noi în Christos. Ba, încă și serviciul s'a împărțit în trei limbi, adică românește, englezește și nemțește.

Serviciul a fost împodobit cu cântări spirituale prin frații noștri muzicanți. Dec Domnul, că aceasta bucurie, care au avut-o cu noi dimpreună ca la 400 suflete, cari au ascultat cu mare bucurie vestea îmbucurătoare, pre a adus-o Domnul Iisus din cer.

Oh, ajute bunul Dumnezeu, că acele multe suflete, să se întoarcă din căile rătăcirii spre Christos, care ne iubește și zidește împărăția sa din niște bieții păcătoși.

Trimes de Ilie Truța.

* **Deschidere de adunare în Măria-Radna.** Cu ajutorul Domnului au avut frații din Radna deschidere de adunare în 12-lea iulie, la care au luat parte mulți din lături. Bucuria a fost foarte mare între frați, dară n'au lipsit nici ascultători noi, cari erau mulți. La festivitatea deschiderii a sosit și fr. Szabó András din Alberti-Irsa, care a esplicat foarte frumos aceea bucurie adevărată, care trebuie să o simțească un creștin adevărat, când să prezentează în casa de rugăciune.

Mai departe a fost în **Marosrosa** botez în 12-lea iulie, la care s'au botezat 14 suflete, și prin aceasta au fost primite între poporul Domnului, după ce au dat semnul pe față, despre pocăința lor și că cu adevărat cred în sângele cel curățitor și mântuitor a Domnului Iisus.

Domnul să ajute, ca aceea casă să se umplă de suflete într'adevăr pocăite, botezate și răscumpărate prin sângele Mielului; iar plantele cele tânăre le sprijinească Domnul prin puterea Duchului sfânt, că toate: și casa zidită din pietri moarte și cea din pietri vii, să fie spre mărirea numelui său.

Trimes de Erdős I.

LECTIUNI DE DUMINECĂ.

2 Timoteiu 3, 15.

Duminecă în 4 August.

31. Valoarea împărăției lui Dumnezeu.

Matieu 13, 41—52.

Cuvânt de aur: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui; și toate aceste se vor adăogi vouă.“ Matieu 6, 33.

Mai odată avem noi a ne ocupa de împărăția lui Dumnezeu, după cum a arătat Domnul Iisus în pildele sale deși prin icoane, dară foarte exemplar. Împărăția lui Dumnezeu s'a început cu venirea regelui ei, care ca vecinicul cuvânt „fu corp“ și acuma așează stăpânirea sa Dumnezească în inimă prin cuvânt. Ea crește din lăuntru ascunsă și în liniște până la deplina coacere și să iatăste în afară pe lângă începutul nepăru; departe, până cuprinde pământul întreg. Dureros este că nu iasă nici într'un loc curat la iveală, pentru că „vrăjmașul“ samână neghină între grâu. Dară pe lângă toate are ea o valoare foarte mare, după cum ne-o arată pildele lecțiunii de astăzi. Dacă privim aceste pilde din punctul de vedere a suprascrierii lecțiunii noastre, atunci trebuie să aducem aceea esplicare la aplicare, care în „tesaur“ și „mărgăritar“ vede pre Domnul Iisus și nu sufletul omului, că totuși este cugetată valoarea împărăției pentru noi, iar nu pentru Domnul. Și nici nu-i neprobabil, că Domnul din acest punct de vedere raportă aceasta, deși nu să poate aceasta spune cu siguranță neîndoită, de oare-ce esplicătorii sunt tocmal de părerea contrară.

Aici vedem noi: 1 Tesaurul cel ascuns în țarină. (v. 44.) 2 Unicul mărgăritar prețios. (v. 45—46.) 3 Navodul cel aruncat în mare. (v. 47—50.) 4 Stăpânul casei învățat spre împărăția lui Dumnezeu. v. 50—52.)

Întrebări: 1. Ce asămăna Iisus cu tesaurul ascuns în țarină? 2. Cum să află acest tesaur? 3. În ce mod să câștige el? 4. Cum aplicăm noi acestea spre noi? 5. Ce caută neguțătorul după pilda noastră? 6. Câte mărgăritări află el în sfârșit? 7. Ce-l uegetat cu acela un mărgăritar prețios? 8. Ce era de lipsă, ca să îl câștige? 9. Cum să dobândească oamenii pentru împărăția cerurilor? 10. Cum să împărtășească oamenii cei prinși cu navodul evangheliei? 11. Cine face despărțirea? 12. Unde vor fi aruncați cei rat și putrezii?

Duminica în 11 August.

32. O mare neliniștită și un suflet neliniștit.

Marcu 4, 35—5, 20.

Cuvânt de aur: „Dumnezeu ne este scăpare și putere, ajutor cercat foarte în nevoi. De aceea nu ne temem, chiar când pământul s'ar resturna, când munții s'ar muta în inimele mării.“ Psalm 46, 1. 2.

Dupăce Domnul Iisus a învățat și vindecat într'o zi, s'a hotărât indeseară, a trece dincolo de mare. La aceasta veni o furtună înfricoșată, dupăcum ea din când în când obicinuia a fi mai ales pe marea Galileică. Învățăceii să temeau de potopire, și aceasta vrea să zică mult că, baremi patru dintre ei erau pescari, cari erau cunoscuți, cu aceasta apă. Ei să întoarseră către Domnul, pre care-l aveau cu ei pe corabie, și El făcu marea cu un cuvânt liniștită. Dară nici o minune n'a făcut spre ei așa impresiune, și aceasta istorie are și pentru noi învățătură importante și prețioasă.

Aici vedem noi: 1 „Taci și muțeste.“ (v. 35—41). 2 „Teși afară, tu duch necurat.“ (v. 1—20.)

Întrebări: 1. Unde merse Iisus în seara unei zi? 2. Ce s'a întâmplat pe cale? 3. Do ce să temeau deei învățăceii? 4. Către cine să întoarseră ei? 5. Cum era Iisus către aceasta? 6. Unde ajunse apoi Domnul cu învățăceii săi? 7. Pro cine-l întimpină El aici? 8. Ce făcu deei Domnul? 9. Unde voiau să meargă demonii? 10. Cum o pățiră ei cu turma? 11. Ce doreau cetățenii orașului? 12. Ce făcu cel vindecat din mulțămintă?

Duminică în 18 August

33. Cum învie fica lui Iair.

Marcu 5, 21—24; 35—43.

Cuvânt de aur: „Și apucând pre copilă de mână i-a zis: Talitha cumi! adecă: Copilă îți zic scoală-te!“ Marcu 5, 41.

O mare minune a fost făcut Domnul Iisus în ținutul Gadarei, precând a scăpat un om demonizat de puterea cea grozavă a demonilor. Dară cetățenii orașului erau atât de fără pricepere, că ei pentru pierderea turmei lor de porci mânăre pre Domnul Iisus dela ei. Așadară merse Iisus iarăși de ceea lature a mării. Domnul nu să îmbulzește nimeni cu sila. Cine nu-l voiește pre El, nici nu trebuie să-l aibe. Dară ce o prostie și ce nebunie, a ruga pre domnul, ca să se ducă. Și totuși au făcut oamenii aceasta în toate timpurile, și astăzi o fac. Ei fură de Duchul sfânt atinși, deșteptați, dară ei voiau liniște și și-o cereau. Domnul i-a părăsīt, și bietul lor suflet trebuia să se piarză.

Ce lecțiunea de astăzi ne spune este o cu atât mai mare minune. Aici nu-l vorba numai despre scăpare morții. Iisus e viața, și încă pe deplin și tare, că El poate lua și dela moarte prada ei. Deși El merse de bunăvoie în moarte pentru păcatele noastre, dară când era păcatul espiat, învia El iarăși și odată va striga glasul lui pre toți cei morți spre viață, unii spre viața vecinică în mărire, iar alții spre în ocară și rușine vecinică plină de chin și dureri.

Aici vedem noi: 1 Lipsa familiară și grija fricoasă. (v. 21—24.) 2 Durerea familiară și lacrima fierbintă. (v. 35—38.) 3 Bucuria familiară și mulțăminta din inimă. (v. 39—43.)

Întrebări: 1. Ce dorese cetățenii gadareni dela Iisus? 2. Unde merse deei Iisus? 3. Cine îl corceta aici? 4. Ce dori acest frunțas dela Iisus? 5. Cum să arată Domnul la aceasta? 6. Prin ce fură ei oprși în cale? 7. Ce s'a întâmplat într'aceste? 8. Pro cine află Domnul Iisus în casa de jale? 9. Ce spuse El despre

copilă? 10. Cine eugeta a ști aceasta mai bine? 11. Ce făcu Domnul cu copilă cea moartă? 12. Ce stmțiră deei părintil in inima lor?

—
Duminecă in 25 August

34. Cercetarea in Nazaret.

Luca 4, 16—30.

Cuvânt de aur: „Intr'ale sale a venit, și aîsăînu-l-au primit.“ Ioan 1, 11.

Domnul era deja de mai mult timp in diferite locuri activ, când venise și in Nazaret, unde era El crescut. Vestea despre arătarea lui făcătoare de minuni ajunse naintea lui și curiozitatea locuitorilor din Nazaret era într'atăta încordată, că ei priveau naintea venirii lui cu mari așteptări și ascultau predica lui cu mare atențiune in sinagogă. Dară deoarece întâia lui prezentare comună in mijlocul lor nu corespundea așteptărilor lor egoistice, poftitoare de laudă, să sculă curând o furtună a nevoiei lor asupra predicatorului la început sârbat.

Aici vedem noi: I Predica ținută de Iisus. (v. 16—21.) 2 Resultatul acestei predici. (v. 22—30).

Intrebări: 1. Unde merse Iisus, după ce lucrase o vreme? 2. Unde îl duse obiceiul său de sâmbăta? 3. Care capitol cotei El aici? 4. Ce așteptau deei toți dela El? 5. Cum esplică El acest cuvânt profetic? 6. Care era întâia impresiune a vorbirii lui? 7. Dară in ce să împiedecară? 8. Care declarațiune dădu deei Domnul Iisus? 9. Care efect avea aceasta? 10. Ce voiau a face? 11. De unde își luară dreptul la aceea? 12. Cum scăpă Iisus de aceasta judecată poporală?

—
Pentru Duminec in 1 Septembrie.

35. Moartea lui Ioan botezătorul.

Marc 6, 14—23.

Cuvunt de aur: Apocalips 2, 10.

DIFERITE.

Despre criticizătorii religioși.

(Sfârșitul.)

Câte odată e felul și modul, cum vorbește predicatorul, care-l luat la țintă, și aici să deschide un câmp larg pentru vântul tândăliitorilor, că fiecare

bob își are pafa sa și fiecare om smînta sa. Eu n'am cunoscut nici odată vr'un cal bun, care nu ar fi avut in sine unul sau altul obicei singular; și eu n'am văzut nici odată vr'un predicator, care ar fi ajuns o pușcătură de prav, și care pe lângă aceea n'ar fi avut oare-care goangă singulară. Aceste sunt bucățile cele de caș, cari acești criticizători le simțese și le clântăiesc. Unul e prea tîrziu, celalalt prea inte — cel dintil prea scurt, celalalt prea îndelungat. Cu adevărat, dacă ar trebui toate fapăturile lui Dumnezeu in acest mod judecate, atunci ar trebui să frângem grumazul porumbilor, pentru că sunt prea blânzi; prihorii ar trebui pușcați, pentru că mănăcă pînjinii; vacile omorite, pentru că mișcă din coadă, și găinele că nu ne dau lapte. Dacă voim să batem un căne, atunci ușor găsim bătă la aceea; și după aceasta manieră ar putea tot nebulul spune ceva asupra predicatorului celui mai bun din țară. Ce să atinde de vorbirea unui predicator, numai dacă-l el lămurit, atunci n'ar trebui nimene să-l tândălească pentru aceea, că n'ar fi destul polciit, că dacă-l ceva numai bine și vorbit cu accentuare, atunci nu poate suna așa rău. Nimene n'ar trebui să folosească pe amvon vorbe necuviincioase — și toate vorbele, cari trec peste capetele oamenilor simpli, sunt necuviincioase — dară la cuvintele pioase, treze, potrivite, simple n'ar trebui să critizeze nimene. Un plugar să simțese in caputul său gros tot așa de comod ca un rege in purpură și mătasă; și un adevăr e tot așa de mângăitor in cuvinte comun înțelese ca și într'o vorbire frumos compusa. Un flămând lasă servirea mănărilor bucuos bucătăresei și-i pe deplin îndestulat, numai dacă-l mănecarea bună și nutritoare. Numai dacă ar fi ascultătorii mai buni, atunci ar fi și predicele mai bune. Când îmi spun oamenii, că nu au binecuvântare, atunci îi sfătuesc, a-și câștiga o țeve de auzit și să-și aducă aminte de zicala, că nimene nu-l așa surd ca acela,

care nu vrea să auză. Dacă vorbitorii tînări sunt descurajați pentru observările aspre și neîubitoare, atunci le spun de obicei istoria despre bărbatul cel bătrîn cu fiul său și cu asinul, și ce ieși afară la încercarea, a plăcea la toți. *Nici un cimpoieș n'a desfîtat urechile tuturor.* Unde stau capriciu și trufia la judecată, acolo are judecata unui om tot atîta greutate, ca vîntul; pentru aceea nu lua nici tu mai multă însemnare despre aceea, ca despre vînt, cînd suflă prin gaura cheii.

Eu am auzit predice tîngălind pentru aceea, ce nu era în ele. Obiectul cel adus nainte s'a putut ori cît de bine pertracta, totuși era un alt obiect nainte, despre care n'a fost încă nimic vorbit, și așa nu ajunseră toate nimica. Aceasta-i tot așa cuminte, ca și cînd ar tîndăli arătura mea pentru aceea, că nu face gropi la fasoale, sau a ocări ogorul, pentru că nu stau pe el napî. Avem vr'un drept, a aștepta într'o predică toate adevărurile? Tot așa am putea aștepta la un prînz toate mîncările și a cărti peste friptura de vacă, pentru că nu ni s'a pus pe masă nici friptura de porc și nici de berbece, nici mazăre sau fasoale. Să spunem, o predicăție nu conține mîngăeri pentru credincioși, dară ea conține dojeniri serioase pentru păcătoși, oare pentru aceea s'o nesocotim? Un ferestreu de mână ar fi un instrument nenorocit, ca să ne radem cu el, să-l lăpădăm oare pentru aceea? Oare ce să folosească, dacă tot ne ostenim, a căuta smintele? Mî-e greată, a vedea un om cu un nas gingaș tot mirosind după lucruri, despre cari poate tot cărti, ca un căne ce prinde gusganî, care amiroasă după gaure de gusganî. Să stîrpim toate rătăcirile cu tot cu rădăcină, dară să nu luăm mai nainte foarfecile pentru spină la mână, pînă cînd avem încă tufiș de tăiat, și să nu ne despoiem înșine de binecuvîntările lui Dumnezeu.

A critica pe predicatori e o afacere rea, pentru că nici una din amîndouă

partidele nu dobîndește ceva. La ararea pe întrecutele capătă cel mai bun lucrător dintre noi un premiu; dară acești judecători de premii despre predice sunt foarte târzi, cînd e vorba a da ceva, chiar cînd e vorba despre aceea, despre care ei afirmă a ținea mult. Ei plătesc cu vorbe frumoase, dară nu dau nici un filer. Ei capătă evanghelia în dar și gîndesc, că, numai dacă ei nu murmură, au de pus o plată bogată pentru aceea.

Fiecare să ține destoinic, a judeca asupra unei predici, dară nouă din zece ar putea tot așa afirma, că ar putea cumpeni luna. Eu cred că mai mulți oameni sînt în general predicarea ca ceva foarte ușor, și că și ei însăși s'ar pricepe foarte bine la ea. Fiecare măgar să ține vrednic, a sta lângă caii regelui; fiecare fată gîndește, că pricepe găzduirea mai bine decît mama ei; dară gînduri încă nu sînt fapte, că pescarul gîndea, a fi eringă, dară pescarul o știu mai bine. Eu cred că fiecare, care știe fluiera, gîndește, că știe și ara; dară la arat trebuie mai mult decît a ști a fluiera, și așa trebuie să v'o spun, că și la predicare trebuie mai mult, decît a lua un text și a zice întăia, a doua și a treia. Eu însumi mă încerc în această artistică și nu o aflu în slăbiciunea mea nici de cum așa ușor, a spune ceva oamenilor, ce ar și fi vrednic de ascultat; și dacă acești critizători gingași, cari ne iau pe după degete, ar pune numai odată mîna la lucru, atunci ar deveni ei ceva mai tăcuți. Într'acea căni latră odată, și, ce-i și mai rău, unii și mușcă; însă oamenii de treabă pot face toate, cîte le pot, și dacă nu le pot pune corfă la gură, totuși a-i împiedica, ca să nu facă așa mare pagubă. Este o priveliște foarte tristă, cînd vedem, cum o familie fericită de creștini, pentru nimic, să nimicește prin elevetitorii poftitori de ironie. Îngust e ascuțișul icului, dară cînd diavolul rezește ciocanul, acuși vor fi adunări întregi desfăcute și oamenii să minunează apoi, cum era aceasta cu

putință. Roata cea mai rea — și aceeași cauza — scârție mai mult, și un nebun face mulți, și așa să desbină destule adunări cu câte un predicător bun, care le-ar fi putut fi spre binecuvântare rămânătoare, dacă nu ar fi gonit pe prietenul lor cel mai bun dela ei. Accia care sunt cauzatorii la așa nefericiri, de cele multe ori n'au nici o parte s'au simț a piețății, ci să se ceartă ca vrăbiile pentru boabele care nu sînt proprietatea lor, și sfășie ca cioarele aceea de olaltă, ce nici când n'au ajutat a se zidi. Oh, de am fi noi toți mântuiți de câinii turbăți și mărturisitori certărești, și nu ne-am lăsa nici de unul sau de celalalt spurcați prin boala lor.

Din „vorbiri în urma plugului” dela Șpurgeon.

D. Torrey și necredinciosul.

D. Torrey evangelistul cel binecuvântat, veni într'o zi dela o predică, în care el înaintea unei mare mulțime de oameni mărturisă în puterea Duchului tuturor lipsa pocăinței și credinței în Iisus Christos. La ușa salei îl aștepta un ascultător, un domn necunoscut. Acesta grăi pre Torrey cu cuvintele: „D-le Torrey, d-ta ai vorbit glorios, învățator; e numai foarte pagubă, că toate, câte le-ai vorbit, precum și întreaga Evangelie, e numai — nebunie.”

D. Torrey privi la acest bărbat o clipă cu compatimire, apoi deschise biblia sa, care o ține încă în mână, și zise: „D-ta ai drept, aceasta e tocmai, ce și Dumnezeu spune.”

„Cum, cum?” gângăvi streinul, „este totuși cu putință, că însăși biblia să spună, că Evangelia e nebunie.”

„Totuși, totuși,” continuă Torrey, „ascultă numai d-ta, ce stă aici scris: „Cuvântul despre cruce este nebunie acelora, care să pierd, iar nouă, care ne mântuim, este o putere Dumnezească.”

Acest cuvânt nimeri spiritul cel liber atât de puternic, că albi. Cuvântul îi. Dumnezeu s'a dovedit și

aici, cum este scris, „ca un barost, ce sparge stânci”. După o întrevorbire continuată cu Torrey, care urmă acuma, și o rugăciune serioasă, comună, care să adăugi, să predă cel până aci necredincios Domnului și Mântuitorului.

Da, cetitorule, cuvântul despre cruce este nebunie acelora, care să pierd, iar acelora, cari să mântuiesc, este o putere alui Dumnezeu, puterea lui Dumnezeu spre mântuire. Ce este el pentru tine?

Din Wge.

PUBLICĂRI.

Din „Cântările Sionului” a aparut ediția cea nouă, care să poate căpăta în diferite legături, precum în pânza, în piele și în piele aurită. Prețurile sunt:

În pânza legată	Cor. 1.60
Legată în piele	” 2.70
Legată în piele și aurită	” 4.—

Procuratorilor necunoscuți să trimit numai cu rambursă (utânvét), sau pe banii înainte trimiși. La rambursă sa urcă speșele cu 45 fil. la exemplar, care încă are a purta procurator; la banii înainte trimiși trebuie cu 10 fil. de exemplar mai mult trimis pentru speșele postale până la 6 exemplare. Cine procură mai mult de 6 exemplare, nu plătește nimica pentru poșta. Revinzătorii căpăta, după cum procurează, rabat corespondator, înse au a plăți și portul poștal.

Comandele și banii să se trimeată la adresa: **Welker József Budapest VII., Hársfa-u. 33.**

La trimiterea banilor trebuie totdeauna scris, că pentru ce să trimit: pentru „Adevărul” sau pentru cărți. Labanii pentru cărți e de ajuns a scria și numai numărul contului (Számlla).

Acoste cărți s'au făcut cu grele speșe, deoarece acuma e plata lucrătorilor cu bișișor mai mare ca mai înainte, și aceasta a cauzat și rădicarea prețului cărții. Sperăm, că frații vor folosi cât de mulți aceasta carte. Înși nu cugete cineva, că această carte ar fi cea cu note; aceea e încă în lucru, de oare-ce ea pretinde cu mult mai multă vreme și nu va fi gata nici pe toamna viitoare.

„Cântările Sionului” „Inima omului”, „Statistica” pentru 1911, Biblii și testamente și alte cărți religioase să pot comanda la: **V. Berbecar Kőrösbökény Arad-m.**

Redactor coresponsabil:

VASILIU BERBECA